

# ภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นผู้หญิงในบทเพลงของวงเคลียร์

## Representation of Thai Women Identity in the Song of Klear Band

สุภาวรัชต์ เฉลิมทรัพย์ | Supawarat Chalermsub<sup>1</sup>

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวาทกรรมและจุดเปลี่ยนวาทกรรมภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นผู้หญิงในบทเพลงของวงเคลียร์ โดยศึกษาบทเพลงในอัลบั้มของวงเคลียร์ 5 อัลบั้ม ซึ่งผู้วิจัยเลือกบทเพลงที่แต่งเป็นภาษาไทย แต่งโดย รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย และไม่ใช่เพลงประกอบละคร รวมทั้งสิ้น 46 บทเพลง

ผลการศึกษา สรุปได้ว่า ภาพแทนผู้หญิงในบทเพลงของวงเคลียร์ มี 9 ประการ คือ ผู้ที่รักเดียวใจเดียว ผู้ที่ให้ความสำคัญกับความรัก ผู้ที่กล้าแสดงออกทั้งความคิดและความรู้สึกผ่านการกระทำและคำพูด ผู้ที่มีอารมณ์อ่อนไหว ผู้ที่ใจแข็ง ผู้ที่เข้มแข็ง ผู้ที่มองตัวเองว่าเป็นคนรักที่ไม่ดี ผู้ที่อบอุ่น และผู้ที่เสียสละในความรัก สำหรับจุดเปลี่ยนการผลิตซ้ำวาทกรรมความเป็นหญิงจากบทเพลงของวงเคลียร์นั้น พบว่า บทเพลงนำเสนอข้อโต้แย้งวาทกรรมความเป็นหญิง 4 ประการ คือ ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่มีอารมณ์อ่อนไหวและอ่อนแอ ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่ต้องเก็บความรู้สึกและอารมณ์ ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่ต้องซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียว และข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมการรับบทบาทเป็นผู้ตามของผู้หญิงในความสัมพันธ์ทางความรัก โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อจุดเปลี่ยนของวาทกรรมความเป็นหญิงคือ สื่อ กลุ่มผู้ฟัง และตัวศิลปิน

**คำสำคัญ:** ภาพแทน, อัตลักษณ์, ความเป็นหญิง, บทเพลง

<sup>1</sup> อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

## Abstract

The objective of this research was to study the discourse and the turning point of the visual discourse representing the identity of women in the *Klear* band's songs by studying the songs from five albums. The selected songs were written in Thai and composed by Rannaphan Yangyuenpoonchai, The total number of selected songs was 46 songs.

The results of the study showed that there were 9 female representations in the songs of *Klear* band, namely those who love only one heart, who value love, who dare to express their thoughts and feelings through actions and words, who are sensitive, who are determined, who are strong, who see themselves as bad lovers, who are warm and who are sacrificing in love. As for the turning point in the reproduction of the feminine discourse from *Klear's* songs, it was found that the songs presented four arguments for the feminine discourse, namely, the arguments about the sentimental and weak feminine discourse, arguments about the feminine discourse that must contain feelings and emotions, arguments about the discourse of womanhood that must be honest and one-sided, and arguments about the discourse of taking on the role of women's followers in love relationships. The factors affecting the turning point of the female discourse are the media, the audience, and the artist.

**Keywords:** Discourse, Identity, Femininity, Song

## บทนำ

บทเพลงจัดเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่สูงขึ้นจากความคิดและจินตนาการของผู้แต่งเพลง โดยผู้แต่งเพลงจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนผ่านภาษา ตลอดจนบันทึกเหตุการณ์ตามทัศนคติ ค่านิยม การดำรงชีวิตในสังคมและประสบการณ์ของผู้แต่ง โดยวัชรภรณ์ อาจหาญ (2535, น. 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบทเพลงไว้ว่า

“บทเพลงสามารถสื่อความหมายได้ง่ายเพราะเป็นวรรณกรรมที่สื่อ “สาร” ได้ด้วยการฟังและใช้เวลาค่อนข้างสั้นเมื่อเปรียบเทียบกับวรรณกรรมประเภทอื่นๆ นอกจากนี้บทเพลงหรือคำร้องยังมีรูปแบบที่น่าสนใจเพราะเป็นลักษณะของกวีนิพนธ์ขนาดสั้น กระชับ สามารถแสดงแนวคิดได้อย่างชัดเจนและทำนองเพลงยังทำให้เกิดความเพลิดเพลินสร้างความต็มตำ ลึกซึ่งในอารมณ์ความรู้สึกได้รวดเร็วกว่าวรรณกรรมประเภทที่สื่อ “สาร” ด้วยการอ่าน”

จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าบทเพลงนับเป็นการสื่อสารประเภทหนึ่งที่สำคัญ โดยบทเพลงนอกจากจะแสดงความคิดเห็นเป็นปัจเจกบุคคลของผู้แต่งแล้วยังสามารถสะท้อนวัฒนธรรมของสังคมได้บางส่วนจากการสร้างเรื่องราวในบทเพลงด้วย

บทเพลงได้รับความนิยมในสังคมทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากบทเพลงให้ความบันเทิง เพลิดเพลินใจแก่ผู้ฟัง และยังสะท้อนค่านิยมทางวัฒนธรรมในสังคมสมัยนั้นให้ปรากฏด้วย วงเคลียร์ (Klear) เป็นกลุ่มวงดนตรีในสังกัดจีเนเรคคอร์ดในเครือจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ สมาชิกของวงมีทั้งหมด 4 คน คือ รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย ญัฐวัฒน์ แสงวิจิตร คียาภัทร โพธิ์วงศ์ไพโรเลิศ และนัฐ นิลวิเชียร โดยบทเพลงต่าง ๆ ของวงเคลียร์นั้น รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย ซึ่งเป็นนักร้องนำได้เป็นผู้แต่งเพลงเองทั้งหมด (Patklear, 2561) ด้วยเหตุที่ผู้แต่งเพลงเป็นผู้หญิง บทเพลงของวงเคลียร์จึงสามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของผู้หญิงได้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ฟังเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ฟังที่เป็นผู้หญิงซึ่งมักจะนำเรื่องราวของบทเพลงวงเคลียร์มาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเอง ดังจะเห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นในมิวสิกวิดีโอเพลงต่าง ๆ ผ่านเว็บไซต์ยูทูบ (Youtube)

เป็นจำนวนมาก ดังเช่นเพลง “คำยินดี” มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นจำนวนมากกว่า 19,000 รายการ (เพลงคำยินดี, 22 สิงหาคม 2564) หรือเพลง “สิ่งของ” มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นจำนวนมากกว่า 17,000 รายการ (เพลงสิ่งของ, 22 สิงหาคม 2564) เป็นต้น

บทเพลงของวงเคลียร์โดยส่วนใหญ่เน้นได้ถ่ายทอดเรื่องราวความรักในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเรื่องราวในบทเพลงของวงเคลียร์ได้แสดงให้เห็นถึงการประกอบสร้างภาพแทนด้านอารมณ์และความรู้สึกของผู้หญิงผ่านตัวภาษาที่นำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ในบทเพลง และภาพแทนผู้หญิงที่ปรากฏในบทเพลงของวงเคลียร์ก็ได้แสดงให้เห็นการผลิตซ้ำวาทกรรมทางสังคม ในขณะเดียวกันก็ได้แสดงให้เห็นการตอบโต้วาทกรรมทางสังคมด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวาทกรรมและจุดเปลี่ยนวาทกรรมของภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นหญิงในบทเพลงของวงเคลียร์

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาประกอบการวิเคราะห์ภาพแทนอัตลักษณ์ผู้หญิงในบทเพลงของวงเคลียร์ โดยกรอบแนวคิดที่นำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาคือแนวคิดเกี่ยวกับเพศสถานะ การนำเสนอภาพแทน และวาทกรรม โดยแนวคิดเกี่ยวกับเพศสถานะสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นกรอบความคิดในเรื่องของความเป็นเพศว่า สังคมไทยจะแบ่งความเป็นเพศตามเพศสรีระคือความเป็นชายและความเป็นหญิง และกำหนดกรอบให้ต้องปฏิบัติตาม ผู้ที่ประพฤติดนแตกต่างจากกฎเกณฑ์หรือกรอบความคิดทางสังคม สังคมมักจะไม่ให้การยอมรับ แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอภาพแทนและวาทกรรมศึกษาเพื่อทำให้เข้าใจแนวคิดและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ให้เห็นถึงกระบวนการในการประกอบสร้างภาพแทนผู้หญิงที่ปรากฏบทเพลงของวงเคลียร์ว่า ภาพแทนที่เกิดขึ้นนั้นอาจนำมาจากวาทกรรมในสังคมที่สร้างภาพแทนเกี่ยวกับผู้หญิง และอาจมาจากการตอบโต้วาทกรรมซึ่งจะเกิดเป็นภาพแทนของผู้หญิงในแง่มุมใหม่ขึ้น

ทั้งนี้จากการศึกษาพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องผู้หญิงในบทเพลง 3 เรื่อง คือ งานวิจัยของโสภัทร นาสวัสดิ์ (2545) ศึกษาการแสดงออกทางเพศของสตรีผ่านบทเพลงไทยสากลยอดนิยมในปี พ.ศ. 2543 งานวิจัยของประสิทธิ์ แยมศรี (2548) ศึกษาภาพลักษณ์ของผู้หญิงไทยในเพลงลูกทุ่งแนวคาเฟ่ และงานวิจัยของอวิสดากานต์ ภูมิ (2555) ศึกษาการแสดงภาพลักษณ์สตรีในบทเพลงที่ขับร้องโดย ธนพร แวกประยูร ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าบทเพลงสร้างเรื่องราวที่แสดงให้เห็นลักษณะของผู้หญิง 2 แบบ คือ ผู้หญิงสมัยใหม่ที่พึ่งพาตัวเองได้ เข้มแข็ง เก่ง กล้าคิด กล้าแสดงออก และผู้หญิงที่เป็นแบบฉบับ คือ มีอารมณ์อ่อนไหว อ่อนแอ ไม่ประสีประสาเรื่องความรัก ทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชายในหลาย ๆ ด้าน สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับภาพตัวแทนความเป็นหญิงพบ 2 เรื่อง คือ งานวิจัยของ ศศิกาญจน์ กลั้ววัฒน์ (2549) ศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนและค่านิยมความเป็นหญิงยุคใหม่ในนิตยสารคลีโอที่มีผลต่อทัศนคติของผู้อ่าน และงานวิจัยของ เหมยจวน เฝิง (2560) ศึกษาเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์จีนเรื่องนางพญางูขาวกับภาพยนตร์ไทยเรื่องแม่เบี้ย งานวิจัยทั้ง 2 เล่ม แสดงให้เห็นภาพแทนผู้หญิงในสังคมไทยว่ายังคงเป็นผู้หญิงที่มี “หัวสมัยเก่า” แม้จะไม่มากเท่ากับสังคมจีน และการสร้างภาพแทนผู้หญิงสมัยใหม่คือการสร้างภาพให้ผู้หญิงมองโลกในแง่ดี เป็นตัวของตัวเอง เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ มีอิสระทางความคิด มีการวางแผนชีวิตไว้ล่วงหน้า สนใจติดตามเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เชื่อในการสร้างสรรค์ทางความคิดและวัตถุต่างๆ ยอมรับในศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพปัจจุบันและอนาคตได้ นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยเกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิง 1 เรื่อง คือ งานวิจัยของ กมลทิพย์ จิงเลิศศิริ (2558) ศึกษาวาทกรรมความเป็นหญิงกับความงามในสังคมไทยแสดงให้เห็นว่าสื่อโฆษณา มีบทบาทสำคัญในการสร้างวาทกรรมความงามของผู้หญิงสู่สังคม โดยความงามที่กำหนด คือ ความขาว ความผอม ผิวเรียบเนียน จมูกโด่ง ปลายาสลวย ซึ่งผู้หญิงจะไม่พอใจในตัวเองหรือแม้กระทั่งรู้สึกว่าการตัวเองไม่ปกติหากไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานนั้น โดยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถนำมาเป็นแนวคิดในการศึกษาภาพแทนผู้หญิงในบทเพลงของวงเคลียร์ได้ กล่าวคือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบว่าสื่อต่าง ๆ เช่น บทเพลง ภาพยนตร์ หรือโฆษณา เป็นต้น มีบทบาทในการผลิตซ้ำวาทกรรม สร้างข้อโต้แย้ง รวมถึงสร้างวาทกรรมใหม่

เกี่ยวกับผู้หญิงสู่สังคมผ่านตัวบท ซึ่งวาทกรรมที่ปรากฏในสื่อนั้นล้วนมีพลังและมีอิทธิพลต่อความคิดและวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ของคนในสังคมด้วย

### วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวาทกรรมและจุดเปลี่ยนวาทกรรมของภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นหญิงในบทเพลงของวงเคลียร์

### ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาบทเพลงที่แต่งเป็นภาษาไทยเท่านั้น เนื่องจากผู้วิจัยจะศึกษาการประกอบสร้างภาพแทนอัตลักษณ์ผู้หญิงจากภาษาที่ใช้ในการสร้างเรื่องราวของบทเพลง
2. ศึกษาเพลงที่ไม่ใช่เพลงประกอบละครเนื่องจากเพลงประกอบละคร ผู้แต่งมักจะมีจุดมุ่งหมายให้บทเพลงมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับละครเป็นหลัก
3. ศึกษาเพลงที่แต่งโดย รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย เท่านั้น

จากขอบเขตข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาบทเพลงในอัลบั้มของวงเคลียร์ทั้ง 5 อัลบั้มเป็นจำนวน 46 บทเพลง ดังนี้

| อัลบั้ม Stay Alive วางจำหน่ายวันที่ 22 มกราคม 2551        |                                        |
|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| 1. ขอสักคน                                                | 6. ดั่งดวงดาว                          |
| 2. ไม่อยากหายใจ                                           | 7. ไกล                                 |
| 3. เธอมัน                                                 | 8. ไป                                  |
| 4. หาย                                                    | 9. นี่                                 |
| 5. พันผ่าน                                                |                                        |
| อัลบั้ม Brighter Day วางจำหน่ายวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553  |                                        |
| 1. ความหวานที่แสนมีความสุข                                | 5. Brighter day                        |
| 2. รักไม่ต้องการเวลา                                      | 6. แต่เธอที่รัก                        |
| 3. อธิษฐาน                                                | 7. จักรวาล กาลนิรันดร์                 |
| 4. One Way                                                | 8. หลับตา กลั่นใจ บอกลา                |
| อัลบั้ม The Storyteller วางจำหน่ายวันที่ 17 พฤษภาคม 2555  |                                        |
| 1. เพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ)                           | 6. ฝืนสิ่งที่หายไป                     |
| 2. อดทนกับความเหงา                                        | 7. รูปวาดบนภาพถ่าย                     |
| 3. เธออยู่ที่ไหน                                          | 8. ไม่มีทางได้ฟรี                      |
| 4. Never Say Goodbye                                      | 9. คำยินดี                             |
| 5. วันนี้วันอะไร                                          | 10. สิ่งที่สำคัญไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา |
| อัลบั้ม Silver Lining วางจำหน่ายวันที่ 6 กรกฎาคม 2560     |                                        |
| 1. ปม                                                     | 6. พันหมื่นเหตุผล                      |
| 2. กระโดดกอด                                              | 7. Silver Lining                       |
| 3. อาจจะเป็นเธอ                                           | 8. สิ่งของ                             |
| 4. ถึงคนที่ยังหายใจ                                       | 9. เหมือนในวันเก่า                     |
| 5. อีกฝั่ง                                                |                                        |
| อัลบั้ม Glow In The Dark วางจำหน่ายวันที่ 16 กรกฎาคม 2563 |                                        |

|                                |                  |
|--------------------------------|------------------|
| 1. ถ้าฉันเป็นแม่เธอ            | 6. ให้เธอตายก่อน |
| 2. รักให้ตาย                   | 7. Move on       |
| 3. Rain song                   | 8. เอาที่สบายใจ  |
| 4. ให้ความลับมันตายไปกับตัวฉัน | 9. ที่ปลอดภัย    |
| 5. เสมอตลอดมา                  | 10 หลังจากเธอ    |

## วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้หญิง ความเป็นหญิง จากนั้นจึงศึกษากรอบแนวคิดที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในหัวข้อวิจัยได้ คือ แนวคิดเรื่องเพศสถานะ การนำเสนอภาพแทนและวาทกรรม เมื่อเข้าใจแนวคิดแล้วจึงศึกษาบทเพลงของวงเคลียร์ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ทั้งหมด 46 บทเพลง วิเคราะห์ข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

## นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพศสถานะ หมายถึง ความเป็นเพศหญิง หรือเพศชาย หรือเพศอื่น ๆ ซึ่งสถานะเหล่านี้แยกแยะด้วยเกณฑ์ทางสังคมวัฒนธรรมชุดหนึ่งและกำหนดให้เกิดความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคล ซึ่งส่วนใหญ่เพศชายจะมีข้อได้เปรียบเมื่อเทียบกับเพศหญิง (เสนาะ เจริญพร, 2548, น. 299) กล่าวได้ว่า วัฒนธรรมสร้างความเป็นหญิงชายเกิดขึ้นและบอกว่าเราควรปฏิบัติอย่างไร คิดอย่างไร และคาดหวังอะไรจากผู้อื่น โดยเมื่อสังคมกำหนดความเป็นเพศและได้เข้าครอบงำความคิดของคนบุคคลผ่านกระบวนการผลิตซ้ำและตอกย้ำ บุคคลก็จะเลือกปฏิบัติตามกรอบที่สังคมกำหนด นอกจากนี้ ความเป็นเพศจะแตกต่างกันไปตามความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยหรือสังคมนั้นด้วย

2. ภาพแทน หมายถึง ภาพที่ถูกนำเสนอซึ่งมีใช้สิ่งที่เคยเป็นอยู่หรือมีอยู่ แต่เป็นผลผลิตของการประกอบสร้างขึ้นใหม่ตลอดเวลา ภาพแทนจะมีลักษณะอย่างไรจึงขึ้นอยู่กับว่าภาพนั้นจะถูกนำเสนอออกมาอย่างไร หรือกล่าวในแง่ของภาษาคือ ภาพแทนนั้นถูกนิยามหรือถูกเล่าเรื่องในลักษณะใด (กาญจนา แก้วเทพ, 2544, น. 80) กล่าวได้ว่า ภาพแทนในบทเพลงเป็นสิ่งที่ประกอบสร้างความหมายโดยผ่านกระบวนการทักหรือแนวคิดของผู้แต่งเพลงและถ่ายทอดผ่านตัวบทเพลง (ภาษา) เพื่อนำเสนอหรือสร้างภาพแทนให้แก่สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดการรับรู้ขึ้นในสังคม

3. อัตลักษณ์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองว่า “ฉันคือใคร” ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองตัวเองและคนอื่นมองเราและในขณะเดียวกันมโนทัศน์อัตลักษณ์จะถูกกล่าวควบคู่ไปกับเรื่องของอำนาจ นิยามความหมายหรือการสร้างภาพแทนความจริงด้วย (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2543, น. 1)

## ผลการวิจัย

### 1. ภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นหญิงที่ปรากฏในบทเพลงของวงเคลียร์

จากการศึกษาภาพแทนผู้หญิงในบทเพลงของวงเคลียร์พบว่าบทเพลงของวงเคลียร์ได้แสดงภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นหญิงหลายลักษณะ โดยนำเสนอผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในเนื้อหาของบทเพลง ดังนี้

#### 1.1 ผู้ที่รักเดียวใจเดียว

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่รักเดียวใจเดียว มั่นคงในความรัก โดยปรากฏทั้งหมด 17 เพลง คือ เพลงเธอมัน, หาย, ดังดวงดาว, ไกล, อธิษฐาน, แต่เธอก็รัก, เพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ), อดทนกับ

ความเหงา, เธออยู่ที่ไหน, คำยินดี, สิ่งที่สำคัญไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา, กระโดดกอด, อีกฝั่ง, สิ่งของ, Rain song, เสมอตลอดมา และหลังจากเธอ ตัวอย่างเช่น เพลง “หาย” ที่ได้กล่าวถึงความมั่นคงในรักแม้จะห่างไกลแต่ใจก็ยังมั่นคงดังเดิม หรือเพลง “หลังจากเธอ” ที่แสดงให้เห็นภาพผู้หญิงที่มั่นคงในความรักมาก แม้จะเลิกรากับคนรักเก่า และลองเปิดใจแต่ก็ทำไม่ได้เพราะยังรักแต่คนรักเก่าของตนเพียงคนเดียว ดังความว่า

เมื่อฉันและเธอต้องไกล ความรักยังเต็มในใจ และแม้จะนานเพียงใด แต่ฉันก็ยังจะมี  
เพียงเธอ

(เพลงหาย)

หลังจากเธอ ฉันก็ไม่คิดจะให้ใจใครอีกเลย หลังจากเธอ ก็ใช้ชีวิตคนเดียว ลองเปิดใจ  
ตั้งกี่ครั้ง ลองเริ่มใหม่ตั้งกี่ครั้ง มันทำไม่ไหว หลังจากเธอ ไม่คิดจะรักใครอีกเลย

(เพลงหลังจากเธอ)

## 1.2 ผู้ที่ให้ความสำคัญกับความรัก

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่ให้ความสำคัญกับความรัก มองความรักเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิต โดยปรากฏทั้งหมด 14 เพลง คือ เพลงไม่อยากหายใจ, โกล, ความทรمانที่แสนมีความสุข, รักไม่ต้องการเวลา, อธิษฐาน, จักรวาล กาลนิรันดร์, อดทนกับความเหงา, ฝืนสิ่งที่หายไป, รูปร่างบนภาพถ่าย, สิ่งที่สำคัญไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา, อาจจะเป็นเธอ, สิ่งของ, เหมือนในวันเก่า และเสมอตลอดมา ตัวอย่างเช่นเพลง “ไม่อยากหายใจ” แสดงให้เห็นภาพของผู้ที่ให้ความสำคัญกับความรักมาก เมื่อต้องผิดหวังในความรักจึงเสียใจมากจนไม่ยอมมีชีวิตอยู่ต่อไป ดังความว่า

ใจ เจ็บจนอยากหนี จากความจริง ที่ไม่มีเธอแล้ว ไม่อยากจะหายใจอีกแล้ว เวลา  
จากนี้ ไม่มีความหมาย เมื่อไม่เหลือใครอีกแล้ว หมดแล้ว

(เพลงไม่อยากหายใจ)

นอกจากนี้ยังแสดงภาพของผู้ที่ต้องการมีความรัก เมื่อไม่มีคนรักอยู่ข้างกายจึงคิดว่าเป็นสิ่งที่โหดร้าย เพราะมองว่าความรักเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต ดังปรากฏในเพลง “เหมือนในวันเก่า” ความว่า

แค่อยากให้เธออยู่ตรงนี้เหมือนเก่า แค่อยากให้เรายังคงรักเหมือนเดิม เป็นไปไม่ได้  
แล้วความจริงช่างโหดร้ายเหลือเกิน

(เพลงเหมือนในวันเก่า)

## 1.3 ผู้ที่กล้าแสดงออกทั้งความคิดและความรู้สึกผ่านการกระทำและคำพูด

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่มีความกล้าแสดงออกทั้งความคิด ความรู้สึกผ่านการกระทำและคำพูด โดยปรากฏทั้งหมด 9 เพลง คือ เพลงเธอมัน, หนี, เพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ) , วันนี้วันอะไร, ไม่มีทางได้ฟรี, ปม, กระโดดกอด, ถ้าฉันเป็นแม่เธอ และเอาที่สบายใจ ตัวอย่างเช่นเพลง “เธอมัน” ที่มีการใช้คำพูดแสดงความคิดของตนในการตัดพ้อต่อว่าในเรื่องความรักเมื่อรู้ว่าคนรักแอบนอกใจไปแล้ว หลอกหลวงเพลง “กระโดดกอด” ที่ใช้คำพูดแสดงความคิดถึงคนรัก พร้อมทั้งแสดงการกอดและหอมแก้มคนรักด้วยความคิดถึง และ เพลง “ถ้าฉันเป็นแม่เธอ” ที่แสดงการต่อว่าผู้ที่เป็น “นักเลงคีย์บอร์ด” อย่างตรงไปตรงมา ดังตัวอย่าง

แสนดี เลิศเลอ ซ่อนความจริง เธอ เธอมัน ลวงหลอก เลว เธอมัน เธอมัน เธอมัน  
เธอมัน เลว...

(เพลงเธอมัน)

คิดถึงเธอขนาดไหน จะทำให้เธอได้รู้ กระโดดกอดหอมแก้มเธอให้รู้ว่าคิดถึงเธอ  
ที่สุด จะร้องตะโกนดังๆว่าคิดถึงเธอแค่ไหน คิดถึงเธอแทบขาดใจ ไม่รู้เธอคิดยังไง ฉันโคตร  
คิดถึงเธอเลย

(เพลงกระโดดกอด)

สนุกนิวพิมพีใส่ จะเคยคิดไหมว่าฉันเป็นใคร ถ้าฉันเป็นแม่ เธอจะทำ เธอจะทำไหม  
ถ้าเป็นที่รักเธอจะทำไหม ถ้ารู้จักกันขึ้นมาเธอจะว่าไง

(เพลงถ้าฉันเป็นแม่เธอ)

การกล้าแสดงออกทางความคิดและความรู้สึกยังแสดงผ่านการตั้งเงื่อนไขความรักกับคนรักในเพลง “ไม่มี  
ทางได้ฟรี” ซึ่งเป็นการบอกความต้องการของตนก่อนจะพัฒนาความสัมพันธ์ แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่กล้าจะ  
แสดงความคิดความรู้สึกของตนออกมา และเป็นผู้นำในการตั้งกฎเกณฑ์ในความรัก ดังคำว่า

จะมีกำไรถ้าเธอมาดี ถ้ามาไม่ดีไม่ต้องมามอง ไม่ต้องกังวลว่าฉันจะคิดเอาหัวใจเธอ  
สำรอง อย่างฉันไม่มีหลอก ถ้ายังลังเลก็ไม่ต้องมา ก็ไม่ต้องการ

(เพลงไม่มีทางได้ฟรี)

#### 1.4 ผู้ที่มีอารมณ์อ่อนไหว

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่มีอารมณ์อ่อนไหว ชี้เหงา ไม่ชอบการอยู่คนเดียว โดย  
ปรากฏทั้งหมด 8 เพลง คือ เพลงขอสักคน, พันผ่าน, รักไม่ต้องการเวลา, อธิษฐาน, เธออยู่ที่ไหน, เหมือนในวันเก่า,  
Rain song และให้ความลับมันตายไปกับตัวฉัน ตัวอย่างเช่นเพลง “ขอสักคน” แสดงให้เห็นภาพของผู้ที่มีอารมณ์  
อ่อนไหว ชี้เหงา เมื่อต้องอยู่เพียงคนเดียวและไม่มีคนรักข้างกาย ดังคำว่า

ต้องตื่นขึ้นมาเจอกับความจริงที่เหมือนกัน จะวันนี้หรือคืนไหนก็ร้ายเหมือนในฝัน  
และต้องอยู่เพียงคนเดียว อยู่อย่างนี้ไม่มีใคร คือฝันร้ายท่ามกลางคนมากมาย

(เพลงขอสักคน)

#### 1.5 ผู้ที่ใจแข็ง

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่ใจแข็งเมื่อความรักต้องจบลง แสดงให้เห็นว่าแม้ผู้หญิง  
จะให้ความสำคัญกับความรักมากแต่เมื่อถึงเวลาต้องเลิกราก็ตัดใจได้ โดยปรากฏทั้งหมด 7 เพลง คือ เพลงไป, One  
Way, กลับตา กลั่นใจ บอกลา, Never Say Goodbye, Move on, พันหมื่นเหตุผล และรักให้ตาย ตัวอย่างเช่น  
เพลง “ไป” ความว่า

ไป ถ้าเธอไม่ต้องการอยู่ตรงนี้ ถ้าเธอนั้นมีใคร อยู่ในใจของเธอ ปล่อยฉันไว้เถอะ ก็  
ไปเถอะไป ไปให้ไกล ให้เรื่องราวของเรามันจบชะที่

(เพลงไป)

นอกจากนี้ในเพลง “รักให้ตาย” ยังแสดงภาพของผู้หญิงที่ใจแข็ง ไม่กลับไปหาคนรักเพราะเช็ดกับ  
ประสบการณ์เลวร้ายที่ผ่านมาแม้คนรักต้องการจะกลับมาขอคืนดีก็ไม่ยอมกลับไป ดังคำว่า

ยังรักอยู่ไหม ยังรักอยู่แล้ว ผ่านนานเท่าไรก็ยังร้องไห้อย่างเดิม แต่มันเช็ดเกิน จะ  
โดนอีกครั้ง วันนี้ต้องฝืนใจ รักให้ตายก็คงไม่ไหว รับเธอคืนมาคงไม่ไหว

(เพลงรักให้ตาย)

## 1.6 ผู้ที่เข้มแข็ง

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่เข้มแข็งผ่านคำพูดที่ท้าทายใจคนที่ผิดหวังในความรัก กล่าวคือ การใช้คำพูดที่ปลอบใจคนที่ผิดหวังในความรักแสดงให้เห็นเข้มแข็งของผู้พูดและต้องการให้คนที่ผิดหวังในความรักคิดเช่นกัน ปรากฏทั้งหมด 3 เพลง คือ เพลงBrighter day, ถึงคนที่ยังหายใจ และ Silver Lining ดังตัวอย่าง

ไม่ว่าแรงที่ร่างกายจะน้อยสักเท่าไร  
ข้างในใจอย่ายอมให้หมดหวัง  
วันที่มีเมฆฝนสีทึบ  
คำเหลือเกิน มองที่ตรงขอบนั้นแสงไล่เป็นสีเงิน  
ข้างบนยังมีแสงพระอาทิตย์ส่องสว่างอยู่เสมอ  
(เพลง Silver Lining)

## 1.7 ผู้ที่มองตัวเองว่าเป็นคนรักที่ไม่ดี

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่มองตัวเองว่าเป็นคนรักที่ไม่ดี ไม่ได้ดูแลความรักอย่างเต็มที่จึงทำให้ต้องเลิกกับคนรัก แต่ก็ยินดีเมื่อคนรักได้เจอคนที่ดีกว่าแม้ตนเองจะเสียใจมากก็ตาม ปรากฏทั้งหมด 2 เพลง คือเพลงคำยินดี และเธออยู่ที่ไหน ดังตัวอย่าง

ขอให้ความรักดียิ่งกว่าที่ฝัน ขอให้คนนั้น ดีกว่าฉันทุกอย่าง  
ให้เขาคอยรักคอยดูแล  
ได้อยู่เคียงข้างและที่ฉันเอง ไม่เคยทำให้เธอ  
(เพลงคำยินดี)

นอกจากนี้ การมองว่าตนเองเป็นคนรักที่ไม่ดีนั้นยังแสดงผ่านการสร้างเรื่องราวที่แสดงให้เห็นว่าตนทำดีที่สุดแล้วแต่ก็ยังถูกบอกเลิก เมื่อพบเหตุการณ์เช่นนี้จึงมองตนเองว่าเป็นคนที่ไม่มีความเหมือนสิ่งของที่ถูกละทิ้ง ดังปรากฏในเพลง “สิ่งของ” ความว่า

ฉันที่เคยโดนทำร้ายมา ใจเหมือนไม่มีคุณค่าใด เป็นของที่ไม่น่าสนใจ โดนเหวี่ยงทิ้ง  
ไป รักษาเท่าไรก็เหมือนเดิม  
(เพลงสิ่งของ)

## 1.8 ผู้ที่อบอุ่น

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่อบอุ่น ใส่ใจ และชอบการดูแลผู้อื่น ดังปรากฏในเพลง “ที่ปลอดภัย” ที่แสดงให้เห็นถึงการให้กำลังใจผู้ที่ผิดหวัง เสียใจ ในเรื่องของความรัก และยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ที่อบอุ่น พร้อมที่จะดูแลคนที่เสียใจอย่างไม่ทอดทิ้ง ดังความว่า

ร้องให้ไปเถอะนะ อย่าบังคับหัวใจ ไม่ต้องแข่งใจ ถ้าทนไม่ไหว ฉันนั่งอยู่ตรงนี้ จะ  
ดูแลให้ข้ามไป ถึงวันใหม่ ไม่มีทางทอดทิ้งเธอไป จับมือเธอข้ามพ้นคืนวันโหดร้าย  
(เพลงที่ปลอดภัย)

## 1.9 ผู้ที่เสียสละในความรัก

บทเพลงของวงเคลียร์แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่เสียสละในความรัก โดยพบในเพลง “ให้เธอตายก่อน” ซึ่งนำความตายมาแสดงให้เห็นว่า ความรักที่มีให้กับคนรักเป็นรักแท้และรักมากจนไม่อยากจะเห็นคนรักต้องเจ็บปวด เมื่อพบกับความพลัดพราก ซึ่งตนเองยอมที่จะเป็นคนเจ็บปวดแทน ดังความว่า

คนที่เหลืออยู่ คือคนที่ปวดร้าว มองเห็นลมหายใจ คนที่รักเริ่มเบาบาง ฉันจะไม่ยอม  
ให้เธอต้องถูกทิ้ง ถ้าขอกันได้จริง จะยอมให้เธอไปก่อน เจ็บปวดเท่าไร แต่ฉันจะอดทน จะ  
ทนอยู่รับมันลำพัง ยอมให้เธอไปก่อน  
(เพลงจักรวาล กาลนิรันดร์)



## 2. จุดเปลี่ยนการผลิตซ้ำวาทกรรมความเป็นหญิงจากบทเพลงของวงเคลียร์

การสร้างเรื่องราวในบทเพลงของวงเคลียร์มีการนำวาทกรรมความเป็นผู้หญิงซึ่งรับรู้แพร่หลายในสังคมมานำเสนอ ในขณะที่เดียวกันก็พบจุดเปลี่ยนวาทกรรมหลายประการผ่านเรื่องราวในบทเพลง โดยบทเพลงของวงเคลียร์มีการสร้างข้อโต้แย้งเกี่ยวกับวาทกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงในสังคมด้วย ดังนี้

### 2.1 ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่มีอารมณ์อ่อนไหวและอ่อนแอ

บทเพลงของวงเคลียร์หลายบทเพลงได้สร้างเนื้อหาที่ผลิตซ้ำวาทกรรมความเป็นหญิงที่มีอารมณ์อ่อนไหว โดยเฉพาะเรื่องของความรักที่ผู้แต่งได้ประกอบสร้างเนื้อหาของบทเพลงโดยแสดงให้เห็นถึงการเกิดอารมณ์อ่อนไหว คิดถึงคนรัก นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้หญิงอ่อนไหวก็จะกลายเป็นคนอ่อนแอด้วย ดังตัวอย่างเพลง “ไม่อยากหายใจ” ที่แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่เลิกรากับคนรักและเสียใจมากจนไม่อยากมีชีวิตอยู่ โดยนำเสนอผ่านตัวภาษาในบทเพลงว่า

ใจ เจ็บจนอยากหนี จากความจริงที่ไม่มีเธอแล้ว  
ไม่อยากจะหายใจอีกแล้ว เวลาจากนี้  
ไม่มีความหมาย เมื่อไม่เหลือใครอีกแล้ว หมดแล้ว

(เพลงไม่อยากหายใจ)

แม้ว่าบทเพลงของวงเคลียร์จะผลิตซ้ำอารมณ์อ่อนไหวและอ่อนแอของผู้หญิง แต่ก็พบว่าในขณะเดียวกัน บทเพลงของวงเคลียร์ก็ได้สร้างข้อโต้แย้งวาทกรรมดังกล่าว โดยพบว่าบทเพลงของวงเคลียร์ได้แสดงให้เห็นถึงความเด็ดเดี่ยวและใจแข็งของผู้หญิงในเรื่องของความรัก เมื่อพบเหตุการณ์ที่ต้องเลิกรากับคนรักแม้จะเสียใจแต่ก็ไม่คิดจะย่อไว่ และยอมตัดใจเมื่อพบว่าความรักจืดจางลง การตัดใจและไม่ย่อเมื่อคนรักบอกเลิกความสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงคิดว่าตนสามารถอยู่คนเดียวได้โดยไม่มีคนรักและสามารถเลือกเส้นทางความรักของตนเองได้ ดังตัวอย่างเช่น เพลง “One Way” ความว่า

จบแล้วเธอ ไม่ขัดขวางไม่ฉุดรั้งเธอ หมดปัญญา ยื้อคนอย่างเธอนั้น ที่ไม่รัก ที่ไม่สน  
อย่างเธอนั้น.....ก็เธอไม่รักกันแล้วใครจะฝืนไม่ให้ไป โอ้ใครจะสู้สักแค่ไหน เธอก็ทิ้งฉันอยู่ดี

(เพลง One Way)

นอกจากนี้ การโต้แย้งวาทกรรมยังปรากฏผ่านการสลับบทบาทชายและหญิง กล่าวคือ บทเพลง “คำยินดี” และ “เธออยู่ที่ไหน” ได้สร้างเรื่องราวที่แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงเป็นผู้ที่ไม่ใส่ใจความรักจนต้องเลิกรากับซึ่งลักษณะดังกล่าวควรจะเป็นลักษณะของผู้ชายที่มีนิสัยไม่ละเอียดยอ่อนและไม่ใส่ใจความรักแต่ในบทเพลงเหล่านี้กลับให้เป็นลักษณะของผู้หญิงแทน ดังตัวอย่าง

ขอให้ความรักดียิ่งกว่าที่ฝัน ขอให้คนนั้น ดีกว่าฉันทุกอย่าง ให้เขาคอยรักคอยดูแล  
ได้อยู่เคียงข้าง และที่ฉันเอง ไม่เคยทำให้เธอ

(เพลงคำยินดี)

### 2.2 ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่ต้องเก็บความรู้สึกและอารมณ์

วาทกรรมของสังคมไทยได้กำหนดให้ผู้หญิงจะต้องเก็บความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ เมื่อเกิดความรักก็ไม่สามารถแสดงความรู้สึกทางความรักได้ จากการศึกษาพบว่า บทเพลงของวงเคลียร์ได้ผลิตซ้ำวาทกรรมดังกล่าวในเพลง “รูปวาดบนภาพถ่าย” ด้วยการสร้างเรื่องราวของบทเพลงแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้หญิงต้องเก็บอารมณ์และความรู้สึกไว้กับตัวเองเพียงคนเดียว ได้แก่แอบรักและฝืนถึงความรักโดยไม่กล้าแสดงความรู้สึกออกไปให้รับรู้ โดยบทเพลงนี้ได้สื่อถึงการต้องเก็บอารมณ์ความรู้สึกไว้ผ่านเนื้อหาในบทเพลง ดังความว่า

ความฝันที่ฉันเคยได้ยิน ฝันแล้วต้องสร้างให้เห็นจริง แต่คงไม่ใช่กับทุกสิ่ง เพราะบาง  
ความฝันก็ต้องควร เก็บไว้ เป็นภาพแห่งความรัก ที่ต้องเขียนต้องเก็บไว้ในใจเท่านั้น

(เพลงรูปวาดบนภาพถ่าย)

อย่างไรก็ตาม แม้บทเพลงของวงเคลียร์จะผลิตซ้ำวาทกรรมการเก็บความรู้สึกและอารมณ์ของผู้หญิงแต่ก็พบว่าบางบทเพลงได้แสดงให้เห็นถึงการโต้แย้งวาทกรรมดังกล่าว โดยนำเสนอภาพของผู้หญิงที่กล้าที่จะบอกความคิดความรู้สึกของตนในเรื่องของความรักและกล้าที่จะแสดงออกทางคำพูดเมื่อพบกับความรักที่ไม่ดี ดังตัวอย่างเพลง “เพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ)” ที่นำเสนอเรื่องราวของผู้หญิงที่ได้แต่งเพลงให้กับคนที่ตนแอบชอบ โดยเพลงที่แต่งนั้นได้เปิดเผยความรู้สึกรักของตนออกไปอย่างชัดเจนให้คนที่ตนแอบชอบรับรู้ เพลง “เธอมัน” ได้สร้างเรื่องราวที่แสดงให้เห็นความกล้าบอกความรู้สึกของตนโดยตรงไปตรงมาเมื่อพบว่าคนรักไม่ได้จริงจังกับความรัก โดยใช้คำพูดที่ด่าทอคนรักว่าเลว หลอกหลวง และย่ำ 2 คำนี้อยู่หลายครั้ง โดยการเน้นย้ำได้แสดงให้เห็นความกล้าแสดงความรู้สึกของตนออกมาอย่างชัดเจน และเพลง “กระโดดกอด” ที่แสดงให้เห็นความกล้าแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้หญิงด้วยการแสดงความรัก โดยได้กระโดดกอดคนรักพร้อมหอมแก้มและยังตะโกนเสียงดังอีกว่าคิดถึงคนรักอย่างไม่เก็บอาการหรืออารมณ์ความรู้สึกของตน แสดงให้เห็นถึงการโต้แย้งวาทกรรมความเป็นหญิงที่ต้องเก็บอารมณ์ความรู้สึก และรักนวลสงวนตัว ซึ่งนับเป็นคุณสมบัติของผู้หญิงที่ดีตามค่านิยมของสังคม ดังตัวอย่าง

คนธรรมดาหนึ่งคนนี่ อยากแต่งเพลงเพลงนี้ให้กับเธอ.....และขอร้องเพลงเพลงนี้ดังออกไป  
อยากรู้ว่าเธอจะรู้สึกอย่างไร เมื่อเธอได้ยินเพลงนี้ดังออกไป และรู้ว่าใจฉันรักเธอคนเดียว

(เพลงเพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ))

แสนดี เลิศเลอ ช่อนความจริง เธอ เธอมัน ลวงหลอก เลว เธอมัน เธอมัน เธอมัน เธอมัน เลว...

(เพลงเธอมัน)

คิดถึงเธอขนาดไหน จะทำให้เธอได้รู้ กระโดดกอดหอมแก้มเธอให้รู้ว่าคิดถึงเธอที่สุด  
จะร้องตะโกนดังๆว่าคิดถึงเธอแค่ไหน คิดถึงเธอแทบขาดใจ ไม่รู้เธอคิดยังไง ฉันโคตรคิดถึงเธอเลย

(เพลงกระโดดกอด)

นอกจากเรื่องของความรักแล้วยังพบว่าบทเพลงของวงเคลียร์ได้แสดงให้เห็นถึงความกล้าแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาสังคม คือ ปัญหาการกลั่นแกล้งผ่านโลกออนไลน์ (Cyberbullying) ดังที่พบในเพลง “ถ้าฉันเป็นแม่เธอ” โดยเนื้อหาของเพลงได้แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกไม่พอใจผู้ที่กลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ จึงแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาดังกล่าวอย่างตรงไปตรงมา และยังท้าทายให้คนที่กลั่นแกล้งนั้นมาเจอกับตนด้วย ดังความว่า

เหมือนว่าเราแปลงร่างเมื่อเรา online การ sign in เปลี่ยนเราเป็นคนร้ายร้าย  
อะไรผิดหูอ่านดูใจขึ้นง่ายง่าย เก่งกับคนไม่รู้จัก เปลี่ยนคนน่ารักเป็นอันธพาล..... ถ้าฉัน  
เป็นแม่เธอจะทำเธอจะทำไหม ถ้าเป็นที่รักเธอจะทำไหม...ถ้าเจอตัวจริงต่อหน้าเธอจะว่าไง

(เพลงถ้าฉันเป็นแม่เธอ)

## 2.3 ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่ต้องซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียว

บทเพลงของวงเคลียร์ได้ผลิตซ้ำวาทกรรมที่กำหนดให้ผู้หญิงต้องซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียวผ่านบทเพลงหลายบทเพลง ดังเช่นเพลง “สิ่งของ” ที่สร้างเรื่องราวของผู้หญิงที่อกหักและมีความรักครั้งใหม่ โดยตนคิดว่าคนรักเป็นผู้ที่ฉุดตนขึ้นมาจากความเจ็บปวด เป็นผู้ที่ทำให้ตนมีกำลังใจที่ดีและเห็นคุณค่าของตัวเองได้อีกครั้ง จึงสัญญาว่าจะรักและซื่อสัตย์ต่อคนรักเพียงคนเดียว หรือเพลง “หาย” ที่แสดงภาพของผู้หญิงที่ซื่อสัตย์ต่อคนรักเพียงคนเดียวแม้จะต้องห่างไกลกันก็ยังคงมีความรักที่มั่นคง โดยการผลิตซ้ำวาทกรรมดังกล่าวปรากฏผ่านตัวภาษาที่แสดงวาทกรรมดังกล่าวให้ชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่าง

คนอย่างฉันถูกโยนทิ้งขว้าง กลับมีเธอรับเอามาใส่ใจดูแล จากสิ่งของที่ไม่มีค่าอะไร  
ได้มาเป็นคนเดียวในใจของเธอ ฉันจะมีชีวิตต่อจากนี้ เพื่อรักเธอ

(เพลงสิ่งของ)

เมื่อฉันและเธอต้องไกล ความรักยังเต็มในใจ และแม้จะนานเพียงใด แต่ฉันก็ยังจะ  
มีเพียงเธอ

(เพลงหาย)

ในขณะที่บทเพลงของวงเคลียร์ได้ผลิตซ้ำวาทกรรมที่กำหนดให้ผู้หญิงต้องซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียว  
ขณะเดียวกันบทเพลงของวงเคลียร์ก็ได้โต้แย้งวาทกรรมดังกล่าวด้วยการสร้างเรื่องราวของบทเพลงให้เห็นความไม่  
ซื่อสัตย์ต่อความรัก แอบรักคนอื่นที่ไม่ใช่คนรักของตนผ่านบทเพลง “ให้ความลับมันตายไปกับตัวฉัน” ดังปรากฏใน  
เนื้อหาของเพลงว่า

ผิดที่ฉันคิดเกินเลยกับเธอ ก็รู้ว่ามันไม่ควร ผิดที่ฉันเองมีใครอยู่แล้วอยู่ทั้งคน  
ความผิดคือฉันไม่ดีเอง ผิดที่ฉันเองไม่ห้ามหัวใจ มันก็ดีแล้วที่คิดว่าจะไม่พูดไป ฉันเริ่มเองจบ  
เองก็ดีแล้ว

(เพลงให้ความลับมันตายไปกับตัวฉัน)

จากตัวอย่างข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า แม้เพลง “ให้ความลับมันตายไปกับตัวฉัน” จะโต้แย้งวาทกรรมความ  
ซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียวแต่ก็พบว่าผู้แต่งยังไม่ประสบความสำเร็จในการโต้แย้งวาทกรรมสังคมได้เนื่องจากในบท  
เพลงยังแสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่กังวล พยายามเก็บอารมณ์ความรู้สึกความไม่ซื่อสัตย์ในความรักของตนเองไว้  
เพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่ผิดและไม่สมควรกระทำ ซึ่งความรู้สึกผิดและการคิดว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้แต่งยัง  
คำนึงถึงกรอบของสังคมและพยายามอยู่ในกรอบนั้นเพื่อไม่ให้ถูกตำหนิจากสังคม

## 2.4 ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมการรับบทบาทเป็นผู้ตามของผู้หญิงในความสัมพันธ์ทางความรัก

บทเพลงของวงเคลียร์ได้ผลิตซ้ำวาทกรรมการรับบทบาทเป็นผู้ตามของผู้หญิงในความสัมพันธ์ทางความรัก  
ดังจะเห็นได้จากเพลง “สิ่งสำคัญไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา” ที่ผู้แต่งได้ใช้ความเปรียบที่แสดงให้เห็นถึงบทบาท  
ทางความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง กล่าวคือ การเปรียบฝ่ายชายเหมือนแสงแดดและแสงไฟที่ส่องแสงให้กับฝ่าย  
หญิงได้มีแสงสว่างขึ้น ดังแสดงให้เห็นการรับบทบาทเป็นผู้นำของฝ่ายชายและผู้ตามของฝ่ายหญิงที่จะต้องมีฝ่าย  
ชายคอยเป็นผู้นำให้กับชีวิต ดังความว่า

เธอเป็นดั่งแสงแดด ในยามเช้าที่สดใส เธอเป็นดั่งแสงดาว ก่อนกลางคืนจะลาลับไป  
คือความอุ่นใจลึกลงข้างใน ที่ไม่อาจมองเห็นด้วยสายตา.....เป็นเช่นดั่งแสงแดด ส่องแผ่นน้ำ  
สว่างใส เป็นเช่นดั่งแสงไฟ เปล่งประกายในคืนเงียบงัน

(เพลงสิ่งสำคัญไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา)

อย่างไรก็ตาม พบว่า บทเพลงของวงเคลียร์ได้โต้แย้งวาทกรรมการเป็นผู้ตามของผู้หญิง โดยพบการสร้าง  
เรื่องราวในบทเพลงที่แสดงให้เห็นถึงการรับบทบาทเป็นผู้นำทางความรักของผู้หญิง ดังปรากฏในเพลง “ไม่มีทางได้  
ฟรี” ที่แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงที่ตั้งเงื่อนไขทางความรักและย้ำว่าหากผู้ชายคนใดไม่ได้มีคุณสมบัติตามที่ตนเอง  
ต้องการก็ไม่ต้องเข้ามาสร้างความสัมพันธ์ อันแสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงเก่ง พึ่งพาตัวเองได้ และเป็นผู้นำ  
สามารถควบคุมความสัมพันธ์ทางความรักได้ ดังความว่า

ถ้าคิดว่าจริงใจกับฉัน ถ้าพร้อมถ้าจริงจังก็มา ถ้าคิดว่าดีพอกับฉัน รักฉันไม่มีทาง  
ได้ฟรี มันใจว่าฉันมีหัวใจที่ดี ถ้าเธอไม่ดีก็ไม่ต้องเปลืองเวลา

(เพลงไม่มีทางได้ฟรี)

### 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อจุดเปลี่ยนของวาทกรรมความเป็นหญิง

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีพลังต่อการนำเสนอข้อโต้แย้งวาทกรรมทางสังคมในบทเพลงของวงเคลียร์มี 3 ประการ คือ สื่อ กลุ่มผู้ฟัง และตัวศิลปิน ดังนี้

ปัจจัยประการแรก คือ สื่อ จะเห็นได้ว่าสื่อหลักที่มีส่วนช่วยในการตอบโต้วาทกรรม คือ การสร้างเรื่องราวบทเพลงผ่านมิวสิกวิดีโอและเผยแพร่สู่สาธารณะ โดยมิวสิกวิดีโอ นับเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากพิจารณาได้จากการเผยแพร่สู่สังคมในวงกว้างและมีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมากผ่านเว็บไซต์ยูทูบ ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมและผู้ฟังเข้าถึงง่าย โดยมิวสิกวิดีโอเป็นการตีความเนื้อหาของเพลงออกมาเป็นภาพ เป็นเรื่องราวโดยมีนักแสดงมาแสดงบทบาทในตัวละครตามเรื่องราวที่สอดคล้องกับเพลง (อวิธากานต์ ภูมิ, 2555, น. 64) กล่าวได้ว่ามิวสิกวิดีโอเป็นสื่อที่นำเสนอภาพแทนอัตลักษณ์ผู้หญิงให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างเช่นเพลง “รักให้ตาย” มิวสิกวิดีโอนำเสนอภาพแทนอัตลักษณ์ผู้หญิงที่ถูกคนรักทำร้ายทั้งทางร่างกายและจิตใจ จนวันหนึ่งก็ตัดสินใจที่จะเลิกทำทั้งที่ยังรักแต่ก็ไม่อยากกลับไปพบกับเหตุการณ์ร้าย ๆ เหมือนที่ผ่านมาจึงยอมตัดใจแม้ฝ่ายชายจะขอคืนดี แต่ก็ยืนยันที่จะอยู่คนเดียว มิวสิกวิดีโอนี้นำเสนอภาพของผู้หญิงที่ใจแข็งและเด็ดเดี่ยว โดยการสร้างเรื่องราวของผู้หญิงที่ตัดสินใจทั้งความรักและเลือกที่จะอยู่คนเดียวโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย ซึ่งเป็นการโต้แย้งวาทกรรมสังคมที่กล่าวว่าผู้หญิงอ่อนแอต้องมีผู้ชายเป็นหลักในการดำเนินชีวิต และมิวสิกวิดีโอเพลงนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้เข้าชมสูงกว่า 30 ล้านครั้ง และมีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นมากกว่า 6,000 รายการ (เพลงรักให้ตาย, 22 สิงหาคม 2564) กล่าวได้ว่าการใช้สื่อมิวสิกวิดีโอในการนำเสนอบทเพลงของวงเคลียร์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างข้อโต้แย้งวาทกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงในสังคม

ปัจจัยประการที่สอง คือ กลุ่มผู้ฟัง บทเพลงของวงเคลียร์โดยส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาที่นำเสนอเรื่องราวแทนความรู้สึกและอารมณ์ของผู้หญิงเรื่องความรัก โดยเป็นความรักที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นและวัยทำงาน กลุ่มผู้ฟังดังกล่าวมักจะเข้ามาเขียนแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์ยูทูบด้วยการเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ของตนเองที่สอดคล้องกับเนื้อหาบทเพลง ดังตัวอย่างการเขียนแสดงความคิดเห็นในเพลง “พันหมื่นเหตุผล” ความว่า

ก็ครั้งแล้ว.. ที่ให้ออกาสเธอ.. ที่ยอมเชื่อสิ่งที่เธอพูดตอนกลับมาคบกัน... แต่อยู่ดี ๆ..  
พูดด้วยไม่พูดด้วย เลยถามยังรักกันอยู่มั๊ย.. ก็ไม่พูด.. เราเลยรู้คำตอบของเธอแล้วแหละ เรา  
ไปเองก็ได้ ย้อไปก็ไม่มี ความหมาย.....จนวันนี้เธอกลับมา ในวันที่เราเริ่มดีขึ้น พอเธอจะ  
อยากกลับมาอยู่ด้วยกันเลย พอแล้ว

(Wortear ',2563)

เมื่อปีที่แล้วเราเคยเป็นแบบนี้ ย้อ เขาไว้ สุดท้ายเขาเดินจากไป.....เวลาผ่านไป  
2 เดือน เขาเดินกลับมา เพื่อขอโอกาส เราไม่มีโอกาสนั้นให้เขาแล้ว มันจบแล้ว

(Sirirak inkhorn, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ฟังได้นำเรื่องราวในบทเพลงมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ทางความรักของตนเอง ซึ่งกลุ่มผู้ฟังนับเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยในการตอบโต้วาทกรรมทางสังคม กล่าวคือ เมื่อมีการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ลงในเว็บไซต์ยูทูบและเผยแพร่สู่สาธารณะ การแสดงความคิดเห็นเหล่านั้นจะนำเสนอให้เห็นถึงภาพแทนผู้หญิงทั้งแนวคิด อารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วย

ปัจจัยประการสุดท้าย คือ ตัวศิลปิน จะเห็นได้ว่าศิลปินของวงเคลียร์ประกอบด้วย รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย ญัฐวัฒน์ แสงวิจิตร คิยาภัทร โพธิ์วงศ์ไพโรลิส และนัฐ นิลวิเชียร โดยเฉพาะนักร้องนำ คือ รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย ได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นผู้แต่งเพลงด้วยตนเอง และสามารถถ่ายทอดเนื้อหาบทเพลงด้วยน้ำเสียงที่ไพเราะและสามารถสื่อสารเนื้อหาของเพลงได้เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟัง โดย รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย นับเป็นนักร้องและนักแต่งเพลงที่เป็นตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ที่เก่ง มีความสามารถ และพึ่งพาตัวเองได้ ดังจะ

เห็นได้จากการที่รัตนกันต์ ยังยืนพูนชัย จบการศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและศึกษาต่อต่างประเทศในระดับปริญญาโทด้านการจัดการการออกแบบ โดยระหว่างที่เป็นนักร้องนั้น รัตนกันต์ ยังยืนพูนชัย ก็รับงานออกแบบควบคู่ไปด้วย (“แพท วงเคลียร์ สาวมันผู้มาพร้อมความอบอุ่น”, 21 กุมภาพันธ์ 2561) แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงเก่ง มีความรู้และความสามารถ ซึ่งเมื่อผู้ฟังชื่นชอบในตัวศิลปินแล้ว ศิลปินก็นับว่ามีบทบาทในการเป็นต้นแบบให้กับผู้ฟังด้วย

### สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นหญิงในบทเพลงของวงเคลียร์ทั้ง 46 เพลง สรุปได้ว่าบทเพลงของวงเคลียร์ได้แสดงภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นหญิง 9 ประการ คือ ผู้ที่รักเดียวใจเดียว ผู้ที่ให้ความสำคัญกับความรัก ผู้ที่กล้าแสดงออกทั้งความคิดและความรู้สึกผ่านทางการกระทำและคำพูด ผู้ที่มีอารมณ์อ่อนไหว ผู้ที่ใจแข็ง ผู้ที่เข้มแข็ง ผู้ที่มองตัวเองว่าเป็นคนรักที่ไม่ดี ผู้ที่อบอุ่น และผู้ที่เสียสละในความรัก ซึ่งการประกอบสร้างภาพแทนผู้หญิงในบทเพลงของวงเคลียร์นั้นได้ผลิตซ้ำวาทกรรมทางสังคมเกี่ยวกับผู้หญิง ในขณะที่เดียวกันก็พบว่าบางบทเพลงได้มีการโต้แย้งวาทกรรมทางสังคม โดยพบทั้งข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่มีอารมณ์อ่อนไหวและอ่อนแอ ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่ต้องเก็บความรู้สึกและอารมณ์ ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมความเป็นหญิงที่ต้องซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียว และข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับวาทกรรมการรับบทบาทเป็นผู้ตามของผู้หญิงในความสัมพันธ์ทางความรัก อาจกล่าวได้ว่า จุดเปลี่ยนการผลิตซ้ำวาทกรรมความเป็นหญิงจากบทเพลงของวงเคลียร์คือการพยายามนำเสนอข้อโต้แย้งเกี่ยวกับวาทกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงในสังคมไทย โดยใช้เนื้อหาหรือตัวบท (บทเพลง) เป็นพลังสำคัญในการถ่ายทอดความคิดที่แสดงถึงการโต้แย้งวาทกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงในประเด็นต่าง ๆ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อจุดเปลี่ยนของวาทกรรมความเป็นหญิงมี 3 ประการคือ สื่อ กลุ่มผู้ฟัง และตัวศิลปิน

ในการศึกษาภาพแทนอัตลักษณ์ความเป็นหญิงในบทเพลงของวงเคลียร์ได้แสดงให้เห็นว่าบทเพลงนำเสนอวาทกรรมทางสังคมทั้งการผลิตซ้ำวาทกรรมและโต้แย้งวาทกรรมโดยนำเสนอผ่านเรื่องราวเนื้อหาหรือตัวบท (บทเพลง) สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภัทร นาสุวส์ (2545) และอวิสดากานต์ ภูมิ (2555) ที่แสดงให้เห็นว่าบทเพลงได้สร้างเรื่องราวเนื้อหาที่ทำให้แสดงลักษณะของผู้หญิงได้ชัดเจน จึงกล่าวได้ว่าบทเพลงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างและผลิตความหมายที่นำไปสู่การนำเสนอภาพแทนอัตลักษณ์ผู้หญิงในด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้การนำเสนอภาพแทนอัตลักษณ์ผู้หญิงในบทเพลงนับว่ามีอิทธิพลในการกำหนดความคิดและวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ของคนในสังคมเกี่ยวกับความเป็นผู้หญิงไม่แตกต่างจากสื่อโฆษณาดังที่พบในงานวิจัยของกมลทิพย์ จีงเลิศศิริ (2558) ที่แสดงให้เห็นว่าสื่อโฆษณามีบทบาทสำคัญในการสร้างวาทกรรมความงามของผู้หญิงสู่สังคม การวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าไม่เพียงแต่สื่อโฆษณาเท่านั้นที่มีอิทธิพลในการกำหนดความคิดและวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ของคนในสังคม หากแต่สื่อบทเพลงก็นับเป็นสื่อหนึ่งที่สำคัญในการนำเสนอภาพแทนผู้หญิงยุคใหม่สู่สังคมเช่นกัน กล่าวคือ เมื่อบทเพลงได้สร้างข้อโต้แย้งวาทกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงเกิดเป็นภาพแทนผู้หญิงยุคใหม่และถ่ายทอดสู่สังคม สังคมจะได้รับรู้ภาพแทนผู้หญิงในรูปแบบที่แตกต่างจากเดิม เช่น ความเด็ดเดี่ยวและใจแข็งของผู้หญิง ความกล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ การเป็นผู้นำในความสัมพันธ์ทางความรัก เป็นต้น เมื่อภาพต่าง ๆ เหล่านี้ถ่ายทอดสู่สังคมให้สังคมรับรู้และนำเสนอซ้ำกันในหลายบทเพลง ภาพผู้หญิงรูปแบบใหม่ก็จะซึมซับเข้าไปในความคิดของคนนำไปสู่ความคิดเกี่ยวกับผู้หญิงที่เปลี่ยนไป ส่งผลถึงการกำหนดวิถีปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้หญิงก็เปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน

## ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาเปรียบเทียบงานวิจัยชิ้นนี้กับการสร้างภาพแทนผู้หญิงในบทเพลงร่วมสมัยของนักร้องหรือกลุ่มนักร้องท่านอื่น เพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของการประกอบสร้างภาพแทนผู้หญิงในบทเพลง อันจะทำให้เห็นภาพแทนเกี่ยวกับผู้หญิงในสังคมแง่มุมต่าง ๆ ได้กว้างขวางขึ้น
2. ศึกษาบทเพลงของวงเคลียร์ในประเด็นอื่น ๆ เช่น ศิลปะการใช้ภาษาในการประพันธ์ผู้แต่ง อัตลักษณ์ของบทเพลงวงเคลียร์ แนวคิดของผู้แต่งในการสร้างสรรค์บทเพลง เป็นต้น

## เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ จีงเลิศศิริ. (2558). *วาทกรรมความเป็นหญิงกับความงามในสังคมไทย* (ศิลปนิพนธ์ศิลปบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2544). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์
- คำยินดี. (2564) , สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=cEeUFE6tRmQ>
- ประสิทธิ์ แยมศรี. (2548). *ภาพลักษณ์ของผู้หญิงไทยในเพลงลูกทุ่ง: กรณีศึกษาแนวคาเฟ่* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รักให้ตาย. (2564) , สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=4jfbfTqqSQ0>
- วัชรภรณ์ อาจหาญ. (2535). *การศึกษาวิเคราะห์บทเพลงไทยสากลของสุนทราภรณ์* (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิภาณูจน์ กลีวัฒน์. (2549). *การนำเสนอภาพตัวแทนและค่านิยม "ความเป็นหญิงยุคใหม่"* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สิ่งของ. (2564) , สืบค้นจาก [https://www.youtube.com/watch?v=Z-qjxO\\_ZJKM](https://www.youtube.com/watch?v=Z-qjxO_ZJKM)
- เสนาะ เจริญพร. (2548). *ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทอง*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- โสภัทร นาวิสัย. (2545). *การแสดงออกทางเพศของสตรีผ่านบทเพลงไทยสากลยอดนิยม ปี 2543* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เหมยจวน เฝิง. (2560). *การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์จีนเรื่องนางพญางูขาวกับภาพยนตร์ไทยเรื่องแม่เบี้ย* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อภิญญา เฟื่องฟูสกุล. (2543). *อัตลักษณ์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อวิสตากานต์ ภูมิ. (2555). *การแสดงภาพลักษณ์สตรีในบทเพลงไทยสากล: กรณีศึกษาบทเพลงที่ขับร้องโดยธนพร แวกประยูร* (วิทยานิพนธ์ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แพท วงเคลียร์ สาวมั่นผู้มาพร้อมความอบอุ่น. (2561, 21 กุมภาพันธ์). สืบค้นจาก <https://goodlifeupdate.com/lifestyle/65787.html>
- Patklear. (2561). *เพลงเรา เราเขียน ทุกเพลง*. สืบค้นจาก <https://twitter.com/patklear>
- Sirirak inkhorn. (2563). *พันทมนต์เหตุผล*. สืบค้นจาก [https://www.youtube.com/watch?v=7RbCL\\_Eoj98](https://www.youtube.com/watch?v=7RbCL_Eoj98)
- Wortear '. (2563). *พันทมนต์เหตุผล*. สืบค้นจาก [https://www.youtube.com/watch?v=7RbCL\\_Eoj98](https://www.youtube.com/watch?v=7RbCL_Eoj98)